

GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
ZİHİNSEL ENGELLİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİTİMİ			
Dersin Kodu	OZELAESEC-03			
Ders Kredi Bilgileri	Teori	Uygulama	Kredi	AKTS
	2	0	2	4
Dersin Türü	Zorunlu			
Dersin Seviyesi	Lisans			
Dersin Eğitim Yılı ve Dönemi	2022-2023 / Güz Dönemi			
Ders Günü ve Saati				
Derslik Bilgisi				
Dersin Öğretim Üyesi	Dr. Öğr. Üyesi Banuçiçek ÖZDEMİR			
İletişim Bilgileri,	04543101200-8888			
Ofis Bilgileri ve Ofis Saati	Z.3 Çarşamba :10.00-12.00			
Öğretim Sistemi	Örgün			
Eğitim Dili	Türkçe			
Dersin Ön Koşulu Olan Ders	Yok			
Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar	Yok			
Staj Durumu	Yok			
Dersin Amacı	Bu dersin genel amacı, düşünme ve düşünme becerilerinin önemini, temel düşünme becerilerini kavramak, eleştirel ve analitik düşünme becerilerini günlük ve mesleki yaşamda uygulayabilmektir.			
Dersin İçeriği	Eleştirel düşünmeye yönelik temel kavramlar ve tanımlar, Düşünme organı olarak beyin, Düşünme biçimleri ve düşünmenin gruplandırılması; istemsiz düşünme ve özellikleri; istemli düşünme ve özellikleri; istemli düşünmenin yöntemleri, Eleştirel ve analitik düşünmenin temel özellikleri ve kriterleri, Eleştirel ve analitik düşünmenin aşamaları, Eleştirel ve analitik düşünmeyi etkileyen faktörler, Eleştirel ve analitik düşünmenin kapsamı, Eleştirel ve analitik okuma, Eleştirel ve analitik dinleme, Eleştirel ve analitik yazma, Geçerli ve sağlam akıl yürütme ve argümanların analizi yoluyla felsefi tartışma prosedürlerinin tanıtılması, Çeşitli disiplinlerde eleştirel düşünmeye yönelik engellerin farkındalığını ortaya koyma, Eleştirel düşünme beceri ve eğilimlerinin kazandırılmasına dönük okuma ve yazma uygulamaları.			
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Eleştirel ve analitik düşünmenin temel özelliklerini açıklar. 2. Eleştirel ve analitik düşünmenin yaşamdaki önemini kavrar. 3. Eleştirel ve analitik düşünme becerilerinin öğretimine yönelik programları analiz eder. 4. Eleştirel ve analitik düşünme becerilerinin eğitim ortamlarında uygulanmasına ilişkin etkinlikler oluşturur.			

Not: Ders izlenceleri öğretim yılı başında ders öğretim elemanı tarafından revize edilerek ilk derste öğrencilerle paylaşılır.

DERSİN İLKELERİ

Ders Süresi ve Derse Giriş/Çıkış-

Bu ders her hafta yüz yüze yapılacaktır. Dersin süresi “**50 dakika ders+10 dakika ara +50 dakika ders**” olarak tanımlanmıştır. Dersin uzaktan öğretim yoluyla yürütülmesi durumundan **60 dakikadan** az olmamak koşuluyla eş zamanlı olarak yapılacaktır. Geriye kalan zaman diliminde ise öğrencinin eşzamanlı öğretim uygulamalarına daha hazırlıklı gelmesi ve aktif katılım düzeyini artırmaya yönelik olarak eş zamansız uygulamalar (ödev, etkinlik, çalışma yaprağı, çalışma soruları, proje ve makale inceleme, konuya ilişkin kitap okuma, video ya da film izleme ve özetleme vb.) şeklinde yapılacaktır. *Ayrıca sanal sınıfta derse katılan her bir öğrencinin koşulsuz uyması gereken kurallar aşağıda yer almaktadır.*

- *Derste zorunlu mazeret (hastalık, internet bağlantı sorunu, uygunsuz koşullar vb.) durumları dışında kamera açık bir şekilde ders takip edilecektir.*
- *İzinsiz link paylaşımı yapma,*
- *İzinsiz kayıt alma ve paylaşımı yapma,*
- *Ekran fotoğrafı alma ve paylaşımı yapma,*
- *Dersin işlenişini olumsuz etkileyecek davranış (mikrofonu açık bırakma, izinsizi konuşma vb) ve müdahalelerde bulunma,*
- *Sınıf arkadaşını rahatsız etme,*
- *Dersin içeriği ve mahrem olan sınıf ortamını teşhir etmeye yönelik davranışlarda bulunma,*
- *Dersin sorumlu öğretim elemanının izni ve onayı olmadan derse kayıtlı öğrencilerin dışında birinin katılımını sağlama davranışlarında bulunmak kesinlikle yasaktır. Belirlenen bu kurallara aykırı davranışlar sergilenmesi durumunda öğrenci disiplin yönetmeliği kapsamında yasal işlem yapılacaktır.*

-Devam-

Öğrencilerin derse devamı [Giresun Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Ve Sınav Yönetmeliği](#), Dördüncü Bölüm, “Derslere Devam, Değerlendirme, Sınavlar ve Mezuniyet- Derslere Devam” başlığı altında Madde 18’de aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

MADDE 18 – (1) *Bir dersten veya uygulamadan yarıyıl/yılsonu ve varsa bütünleme sınavlarına girebilmek için; öğrencinin teorik dersler ile teorik ve uygulamanın birlikte yapıldığı derslerin en az %70’ine, uygulamalı derslerin ise en az %80’ine devam etmiş olması gerekir. Yabancı dil ve Türkçe hazırlık programlarında en az %85 devam şartı aranır. Öğrencilerin devam durumları, ilgili öğretim elemanı tarafından izlenir.*

(2) *Ders ve uygulamaların başarısızlık nedeniyle tekrarı halinde, devam şartının aranıp aranmayacağı ilgili kurulca belirlenir.*

(3) *Yurt içi ve yurt dışı spor müsabakaları ve bunların hazırlık çalışmalarına katılan öğrenciler ile Üniversiteyi bilimsel ve kültürel organizasyonlarda temsil eden öğrencilerin, organizasyonun devamı esnasında geçirdikleri süreler ilgili mevzuat hükümlerine göre devamsızlık süresinin hesabında dikkate alınmaz.*

Ders devamsızlığı ile olarak mezkûr yönetmeliğin ilgili bu maddesi gereğince iş ve işlem yapılacaktır.

-Hastalık ya da Acil Durum Bildirimi-

Olağanüstü durumlarda dersle ilgili meselelerde öğretim elemanına, diğer meselelerde ise ders danışmanınızla mail, mesaj, ya da telefon gibi iletişim yollarından birisini kullanarak iletişime geçebilirsiniz.

-Geciken Görevler-

Ders programında sizlere verilen tarihlerde ilgili konular işlenecektir. İlgili konulara zamanında çalışmak ve gerekli hazırlıkları yapmak öğrencilerin sorumluluğundadır.

-Özel Gereksinimli Öğrenciler-

Fakültemizin "[Birim Temsilcisi](#)" aracılığıyla "[Engelsiz Üniversite Birimi](#)" ile iletişime geçmeniz halinde ders için ihtiyaç duyduğunuz uyarlamalar, Üniversitemizin/Fakültemizin imkânları dâhilinde gerçekleştirilecektir. Fakültemiz Birim Temsilcisinin iletişim bilgilerine Engelsiz Üniversite Birim sayfasından erişebilirsiniz.

-Öğrenci Ders Temsilcileri-

Bir gönüllü öğrenci dönem boyunca ders temsilcisi olarak görev yapacaktır. Dersin ilk haftası bu öğrenci görevlendirecek öğretim üyesi dersle ilgili materyalleri ders temsilcisine yönlendirecek; ders temsilcisi de sınıfın geri kalanına iletmekten sorumlu olacaktır.

-Ders Materyalleri-

Her öğrencinin önerilen akademik kaynaklar ya da ulaşabildikleri kaynakları ders materyali olarak kullanması gerekmektedir. Ders, ders programınızda ilan edilen ilgili derslikte yapılacak olup dersle ilgili materyaller, araç ve gereçler fakültenin imkânları doğrultusunda sınıf ortamından sağlanacaktır. İlave öğretim materyaline/araç gerece ihtiyaç duyulması halinde, öğretim elamanının görüş ve önerisi de dikkate alınarak, bu materyal ve araç gereçler öğrenci/öğrenciler tarafından temin edilecektir.

-Katılım-

Ders içerisindeki aktif katılımınız önemlidir. Bu nedenle, derste sorular sormanız, başkalarının düşüncelerini dinlemeniz ve eleştirmeniz derse katılım göstermeniz anlamına gelmektedir. Aşağıda derse nasıl katılım gösterebileceğinize ilişkin öneriler yer almaktadır:

- Haftalık ders akışındaki soruları cevaplayarak ön hazırlıklarınızı yapabilirsiniz
- Sınıf tartışmalarına düşündürücü sorular getirip ve arkadaşlarınıza ve ders öğretim elamanına sorabilirsiniz
- Sınıftaki tartışmalarla ilgili önemli gördüğünüz durumları not tutabilirsiniz
- Ders kitabında okuduğunuz bölümler/konular ile ilgili düşüncelerinizi sınıf ve sınıf dışı ortamlarda tartış ifade edebilirsiniz.

-Akademik Dürüstlük Politikası-

Akademik dürüstlük ile ilgili iş ve işlemler; "[Giresun Üniversitesi Önlisans Ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#)" ve "[Giresun Üniversitesi Etik Kurulu Yönergesi](#)" maddeleri gereğince tesis edilecektir.

-Öğrenme-Öğretme Süreci-

Dersin ilk haftası ders öğretim elemanı tarafından dersin ve ders izlencesinin tanıtımı yapılacak ve öğretim süreci hakkında ayrıntılı bilgi verilecektir. Her hafta öğrencilerden dersle ilgili akademik kaynaklardan faydalanarak derse hazırlıklı olarak gelmeleri beklenmektedir. Her derste öğretim elemanı tarafından akademik bilgiler paylaşılacak, öğrencilerin akademik kaynaklardan ulaştıkları bilgilerle tartışmaları sağlanacak, öğretim sürecinde anlatım, soru-cevap, rol oynama, video gösterimi gibi yöntemler kullanılacak, grup içi tartışmalara yer verilecektir. Derste olmayan öğrenciler o hafta verilen görevleri ve sorumlulukları takip etmek ve yerine getirmekle sorumludur.

HAFTALIK AYRINTILI DERS PROGRAMI AKIŞI*

Hafta	KONULAR	ÖĞRENCİ GÖREVLERİ
1	Dersin ve ders izlencesinin tanıtımı	Derse hazırlık, ders beklentilerini paylaşma
2	Düşünme ve düşünme becerilerini tanıma, düşünme yapıları, düşünme yapılarında etkili bilişsel süreçler	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)
3	Temel ve ileri düzey düşünme becerileri, İstemli ve İstemsiz düşünme	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)
4	Düşünme becerileri ile ilgili kuramlar	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)

Not: Ders izlenceleri öğretim yılı başında ders öğretim elemanı tarafından revize edilerek ilk derste öğrencilerle paylaşılır.

5	Beyin ve düşünme	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb)
6	Eleştirel düşünme ve analitik düşünme kavramı ve özellikleri	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
7	Eleştirel ve analitik düşünmenin felsefi temelleri	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
8	Ara sınav Haftası	Sınava hazırlık
9	Eleştirel düşünme becerileri	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
10	Eleştirel düşünme eğilimleri	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
11	Dünyada uygulanan düşünme becerileri eğitim programları	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
12	Düşünme becerilerini destekleyen etkinlik çalışmaları, eleştirel ve analitik okuma, yazma ve dinleme	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
13	Analitik düşünme becerileri	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
14	Öğretim programlarında eleştirel ve analitik düşünme becerilerinin incelenmesi	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
15	Eleştirel ve analitik düşünme becerilerine yönelik etkinlikler	Derse katılım, derse hazırlık (makale okuma, kaynak kitaptan hazırlık vb).
16	Yarıyıl sonu sınavı	

*Ders izlencesinde gerekli görüldüğünde değişiklikler yapılabilir.

Ders Kitabı/ Malzemesi/ Önerilen Kaynaklar (Ders kitabı, yardımcı kaynak, makale, tez, ders sunumları vb.)

1. Aybek B. (2012). Eleştirel Düşünme Rehberi, 1. Baskı, Anı Yayıncılık, Ankara, 2012.
2. Başar, H. (2013). Nasıl düşünelim? (1. Baskı) Pegem Akademi.
3. Boyraz, C. , Çimen, G. & Turan, A. (2022). Eleştirel Düşünme Becerisi Açısından İlkokul Sınıfları: Bir Karma Yöntem Araştırması . Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi , 11 (1) , 133-143 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/amauefd/issue/70418/1113711>.
4. Cüceloğlu D. (2008). İyi Düşün Doğru Karar Ver, 50. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul.
5. Dewey, J. (1991). How we think. NewYork: Pomethus Books.
6. De Bono, E. (2011). Kendine düşünmeyi öğret (3. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
7. Dilekli, Y. (2019). Etkinliklerle düşünme öğretimi. Pegem Akademi
8. Direk, N. (2013). Filozof çocuk. Pan Yayıncılık.
9. Doğanay, A. (2017). Üst düzey düşünme becerilerinin öğretimi, A. Doğanay (Ed.), Öğretim İlke ve Yöntemleri içinde (327-384). Ankara: PegemA Yayınları.
10. Gürkaynak, İ., Üstel, F. ve Gülgöz, S. (2008). Eleştirel düşünme (3. Baskı). İstanbul: Eğitim Reformu Girişimi.
11. İpşiroğlu, Z. (2002). Düşünmeyi Öğrenme ve Öğretme, İstanbul: Alfa Yayınları.
12. MEB (2016). Ortaokul düşünme eğitimi dersi öğretim programı. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Özsevgeç, T., & Altun, E. (2015). Fen bilimleri öğretmenlerinin eleştirel düşünmeye yönelik görüşlerinin belirlenmesi, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 24, 66-95.
13. McCall, C.C. (2017). Düşünmeyi dönüştürmek. (çev. K. Gülenç ve N. Boyacı). Ankara: Nobel Yayınları. (Orjinal çalışmanın basım tarihi 2009)
14. Nosich, M. G. (2015). Eleştirel düşünme ve disiplinler arası eleştirel düşünme rehberi (çev. B. Aybek). Ankara: Anı Yayıncılık.
15. Paul R, Elder L. (2005). Minik Eleştirel Düşünme Kılavuzu Kavramlar ve Araçlar. Eleştirel Düşünme Kurumu Yayını.
16. Paul, R., Elder, L. (2013). Kritik düşünce-Yaşamınızın ve öğrenmenizin sorumluluğunu üstlenmek için araçlar. (Çev: Esra Aslan, Gamze Sart). Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık. Ankara.
17. Ruggiero, V. (2011). Beyond feelings: A guide to critical thinking. Boston: McGraw Hill.
18. Stanovich, K. E. (2004). How to think straight about psychology. Boston: Pearson.
19. Şahinel S., Eleştirel Düşünme, 2. Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara, E Kitap.

20. Vincent Ryan Ruggiero, Eleştriel Düşünme İçin Bir Rehber ,Alfa Yayınları.

Ders Değerlendirme ve Geçme Prosedürü

Bu derste ara sınav (vize) ve yarıyıl sonu (final) sınavlarıyla değerlendirme yapılacaktır. Aşağıda tüm değerlendirme araçlarına ilişkin yüzdelik oranlar verilmiştir.

DEĞERLENDİRME

Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri	Sayısı	Yarıyıl (Yıl) Sonu Notuna Katkısı (%)
<i>Ara sınav(Vize)</i>	1	40
<i>Yarıyıl sonu Sınavı(Final)</i>	1	60
TOPLAM	2	100

NOT ARALIKLARI

AA 90 - 100	DC 50-59
BA 85 - 89	DD 40-49
BB 80 - 84	FD 30-39
CB 70 - 79	FF 0-29
CC 60 - 69	

Değerlendirme Yollarının Tanımlanması

-Ara Sınav (Vize)-

Sınav kapsamı 1. ve 7. haftalar arasındaki ders içeriklerinden oluşacaktır. Ara sınavdan aldığınız **notun %40'i** genel ortalamanıza etki edecektir. Sınav günü ve dersliği sınavdan önce ilan edilen ilgili birimler tarafından duyurulacaktır.

-Yarıyıl sonu Sınavı (Final)-

Sınav kapsamı 1. ve 15. haftalar arasındaki ders içeriklerinden oluşacaktır. Yarıyıl sonu sınavında aldığınız **notun %60'ı** genel ortalamanıza etki edecektir. Sınav günü ve dersliği sınavdan önce ilan edilen ilgili birimler tarafından duyurulacaktır.

EKLER LİSTESİ

EK-1. Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi Tablosu

EK-2. Ders Değerlendirme Formu

EK-3. İş Yükü Tablosu

EK-1

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi Tablosu

Program ve Ders Çıktıları İlişkisi Tablosu															
DC/PC	PC1	PC2	PC3	PC4	PC5	PC6	PC7	PC8	PC9	PC10	PC11	PC12	PC13	PC14	PC15
DC1	4	5													
DC2	4			4								3			4
DC3		4	5			4	5								
DC4			5			4	5								
PC: Program Çıktısı DC: Ders Çıktısı															

Not: Ders izlenceleri öğretim yılı başında ders öğretim elemanı tarafından revize edilerek ilk derste öğrencilerle paylaşılır.

Değer: 0: Yok | 1: Çok Düşük | 2: Düşük | 3: Orta | 4: Yüksek | 5: Çok Yüksek

* Katkı Düzeyi: 1 Çok düşük 2 Düşük 3 Orta 4 Yüksek 5 Çok yüksek

PÇ: Program Çıktısı

ÖÇ: Öğrenme Çıktısı

Program Çıktıları

1. Özel eğitim alanına ilişkin kavramları ve bu kavramlar arasındaki ilişkileri açıklar.
2. Özel gereksinimli öğrencilerin ve normal gelişim gösteren bireylerin gelişim ve öğrenme özelliklerini bilir.
3. Özel eğitim alanı ile ilgili öğretim programları, öğretim stratejileri, yöntem ve teknikleri ile ölçme değerlendirme bilgisine sahiptir.
4. Özel eğitim alanında kullanılan bilimsel yöntem ve teknikleri tanımlar.
5. Özel eğitim alanıyla ilgili kaynak taraması yaparak ulaştığı güncel bilgileri alan uygulamalarına yansıtır.
6. Özel gereksinimli bireylerin gereksinimlerine ve özelliklerine göre öğretimin etkililiğini artıracak uygun öğretim materyalleri geliştirir.
7. Öğrenme öğretme sürecini, özel gereksinimli öğrencilerin gelişim özelliklerini, bireysel farklılıklarını ve konu alanının özelliklerini dikkate alarak bireysel öğretimi planlar ve etkili öğretim yöntem ve tekniklerini uygular.
8. Özel gereksinimli öğrencilerin gelişimini farklı ölçme değerlendirme yöntem ve tekniklerini kullanarak izler, çok yönlü değerlendirir.
9. Özel eğitimle ilgili birey, aile ya da toplum odaklı çalışmalarda bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alır ve görevlerini yerine getirir.
10. Yaşam boyu öğrenmeye karşı olumlu tutum ve davranışlar sergileyerek alanıyla ilgili seminer, konferans, çalıştay gibi çalışmalara katılır.
11. Özel eğitim ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgileri yeni gelişmeleri takip edip, meslektaşlarıyla ortak çalışabilir.
12. Özel eğitim çalışmalarında öğrencilerin yaşadığı çevrenin sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerine göre plan ve projeler hazırlayıp, uygular ve yönetir. Sonuçları ilgili kişi ve kurumlarla paylaşır.
13. Özel gereksinimli bireyler, aileleri ve diğer uzmanlar ile çalışma konusunda etkili iletişim becerilerini kullanır.
14. Özel eğitim ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili görev, hak ve sorumluluklarını düzenleyen mevzuatı bilir, gelişmeleri takip eder ve uygular.
15. Sosyal hakların evrenselliği, insan hakları/çocuk hakları, bilimsel, kültürel değerler ve meslek etiği konularında yeterli bilince sahip olup bu değerleri mesleğinde ve günlük yaşantısında uygular.

Ek 2

Ders Değerlendirme Formu

Sevgili öğrenciler,

Eleştirel Düşünme Eğitimi dersinde aşağıdaki sorulara cevap vermeniz istenmektedir. Vermiş olduğunuz cevaplar, bilimsel araştırmalar dâhil hiçbir yerde kullanılmayacaktır. Kolay gelsin.

- ❖ Bu dersten beklentileriniz nelerdir?
- ❖ Bu dersin içeriği derse ilişkin beklentilerinizi ne derecede/nasıl karşıladı?
- ❖ Bu ders ile ilgili sevdiğin ve sevmediğin 3 şeyi açıklar mısın?

- ❖ Bu dersin daha etkili bir şekilde yürütülmesi için önerilerin nelerdir?
- ❖ Dersin öğretim elemanı ile paylaşmak istediğin başka bir konu var mı? Varsa açıklar mısın?

EK-3 İŞ YÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ara Sınav	1	2	2
Final Sınavı	1	2	2
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma	14	5	70
Derse Katılım	14	2	28
Final Sınavı İçin Bireysel Çalışma	9	2	18
TOPLAM İŞ YÜKÜ (saat)	39	13	120

Dersin AKTS Kredisi = Toplam İş Yüğü (Saat) / 30,00 (Saat/AKTS) = 120,00/ 30,00 = 4,00 ~ 4.00

Not: Ders izlenceleri öğretim yılı başında ders öğretim elemanı tarafından revize edilerek ilk derste öğrencilerle paylaşılır.